

OBČINA SODRAŽICA

PRORAČUN

OBČINE SODRAŽICA ZA LETO 2023

Rebalans proračuna

Uvod z obrazložitvijo predloga rebalansa proračuna

Župan
Mag. Blaž Milavec l.r.

SPLOŠNO O PRORAČUNU

Proračun občine je najpomembnejši finančni dokument, ki ga sprejme občinski svet. Na podlagi proračuna se lahko naroča blago ali storitve, podpisujejo pogodbe s finančnimi obveznostmi občine ter izvaja z zakonom ali drugimi pravnimi akti določenimi nalogami, pristojnosti in dolžnosti tekom proračunskega obdobja. Proračun je tudi podlaga za uveljavljanje posameznih finančnih koristi oziroma pravic, ki izvirajo sicer iz različnih naslovov (zakon, podzakonski akti, sklepi državnih ali lokalnih organov, pogodbe, itd). Praktično predstavlja proračun temelj za finančno delovanje občine.

Proračun se praviloma sprejema za naslednje obdobje, ki dejansko pomeni naslednje koledarsko leto. Včasih se sprejema šele v tekočem letu oziroma za tekoče leto, če ga občinski svet ni sprejel pravočasno ali je bil dan v obravnavo prepozno.

Pravna podlaga je zakon oz. zakonodaja in številni drugi predpisi, ki določa področje javnih financ, računovodstva, javnih naročil in nadzora državnih pomoči. Ti predpisi se uporabljajo pri sestavi državnega proračuna ali pri sestavi občinskih proračunov. Pri pripravi predloga občinskega proračuna in finančnih načrtov neposrednih in posrednih uporabnikov občine uporabijo naslednje predpise:

- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US; v nadaljevanju: ZJF),
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljnih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Uradni list RS, št. 12/01, 10/06, 8/07 in 102/10; v nadaljevanju: Navodilo),
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 112/09, 58/10, 104/10, 104/11, 97/12, 108/13, 94/14, 100/15, 84/16, 75/17, 82/18, 79/19, 10/21 in 203/21); v nadaljevanju: Pravilnik o EKN),
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE; v nadaljevanju: ZR),
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19 in 153/21) v nadaljevanju: Pravilnik o sestavljanju letnih poročil),
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05, 114/06 – ZUE, 138/06, 120/07, 112/09, 58/10, 97/12, 100/15, 75/17 in 82/18),

- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 108/13),
- Priročnik za pripravo zaključnega računa občinskega proračuna 3
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15),
- Pravilnik o poslovanju sistema enotnega zakladniškega računa države oziroma občine (Uradni list RS, št. 76/20 in 82/20 – popr.; v nadaljevanju: Pravilnik EZR).
- Predpisi s področja javnih financ, računovodstva in drugih področij se uporabljajo tako pri pripravi zaključnega računa državnega proračuna kot tudi pri pripravi zaključnih računov.

Sprejem proračuna (postopek, predlagatelj, odločevalec, itd) je določen z zakonom (Zakon o javnih financah, zakoni o izvrševanju vsakokratnih državnih proračunov, zakon o lokalni samoupravi ter zakon o financiranju občin), statutom občine, konkretnije pa s poslovnikom občinskega sveta. Vsebina akta o proračunu je tudi določena z zakonom.

Občinski svet lahko proračun sprejema le za eno leto, lahko tudi za dve, teoretično celo za več. V zadnjem času se vse bolj pogosto sprejema proračun za dve naslednji leti, pri čemer pa se nato tekom obdobja po potrebi rebalansira (spreminja, dopolnjuje, itd).

Proračun sestavlja več dokumentov: Odlok o proračunu Občine Sodražica za leto 2023, Splošni del proračuna, Posebni del proračuna, Načrt razvojnih programov, Obrazložitev proračuna ter Letni program pridobivanja in razpolaganja s stvarnim premoženjem občine in Kadrovski načrt. Odlok predstavlja normativni (pravni) del proračuna, se pravi akt, ki "uzakoni" proračun. Splošni del predstavlja finančni oziroma vsebinski del proračuna, saj določi vire sredstev (prihodke) ter višino, na drugi strani pa tudi odhodke (štiri področja: tekoči odhodki, tekoči transferji, investicijski odhodki in investicijski transferji) ter program zadolževanja in servisiranja dolga. Posebni del določa le odhodkovno stran proračuna po proračunskih programih in podprogramih (Občinski svet, Nadzorni odbor, Župan in Občinska uprava glede na proračunske porabnike ter obramba, gospodarstvo, okoljska infrastruktura, šolstvo, zdravstvo, itd glede na proračunsko porabo). Načrt razvojnih programov določa načrt projektov za naslednjih nekaj let, pri čemer seveda ni nujno, da bodo ti projekti avtomatsko uvrščeni v tekoče proračune. Obrazložitve podajo vsebinsko razjasnitev namen, ciljev in ocene o višini sredstev ter časovni plan posameznih proračunskih postavk in projektov. Letni načrt pridobivanja in razpolaganja s stvarnim premoženje je načrt "nepremičninske politike" občine, se pravi kaj bo kupovala in kaj odprodajala v proračunskem obdobju na področju stvarnega (predvsem nepremičninskega) področja. Kadrovski načrt pa določa načrt zaposlovanja v okviru občinske uprave.

REBALANS PRORAČUNA 2023 – KONKRETNO

Rebalans proračuna Občine Sodražica za leto 2023 je pripravljen v skladu z zakonskimi določili, ki določajo pripravo in sprejem javnih proračunskih dokumentov, torej tudi občinskih proračunov ter na podlagi priporočil in usmeritev makroekonomske narave. Pri čemer je potrebno upoštevati gibanje realizacija v že pretečenem delu leta ter napovedi za zaključek leta. Vsa določila, ki jih je potrebno upoštevati pri pripravi in sprejemanju proračuna, je potrebno upoštevati tudi pri pripravi in sprejemanju rebalansa proračuna. Na podlagi navedenih izhodišč se pripravi okvirna ocena obsega pričakovanih prihodkov, kar predstavlja temelj za določitev višine porabe, ki se glede na z zakonom določenimi ali s pogodbami sprejetimi obveznostmi ter načrtom razvojnih programov in postavljenimi prioritetami razdeli po posameznih področjih oz. skupinami programov ter podrobjeje med in znotraj proračunskih programov.

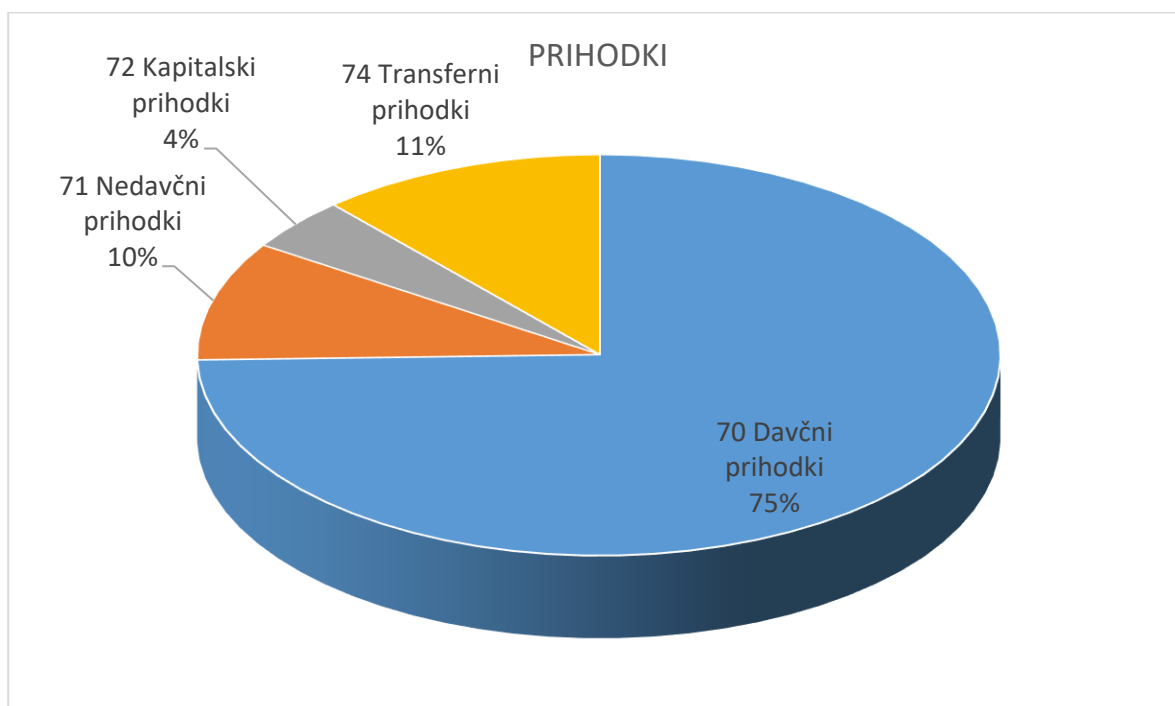
Izhodišča, ki določajo vzrok in okvir rebalansa proračuna za leto 2023, so spremenjene okoliščine na strani prihodkov, kakor posledično tudi na strani odhodkov. Splošna gospodarska in finančna slika v državi narekuje tudi ravnanja posameznikov in gospodarskih subjektov. Zaradi ohlajanja v gospodarstvu se tudi manjši poslovni igralci zadržano odločajo na področju investiranja, kar predstavlja potem tako ali drugače manjši priliv davčnih in tudi nekaterih nedavčnih prihodkov občine. Najpomembnejši priliv, ki se z rebalansom prestavlja v naslednja proračunska obdobja, je namenski transfer evropskih in državnih sredstev za izvedbo investicijskega projekta Kanalizacija Zamostec. Na odobritev tega transferja, še čakamo, zato ni mogoče pričakovati njegove realizacije še v tem proračunskem letu. Ta prolongacija prihodka predstavlja večji del spremembe predvidenega obsega proračunskih prihodkov.

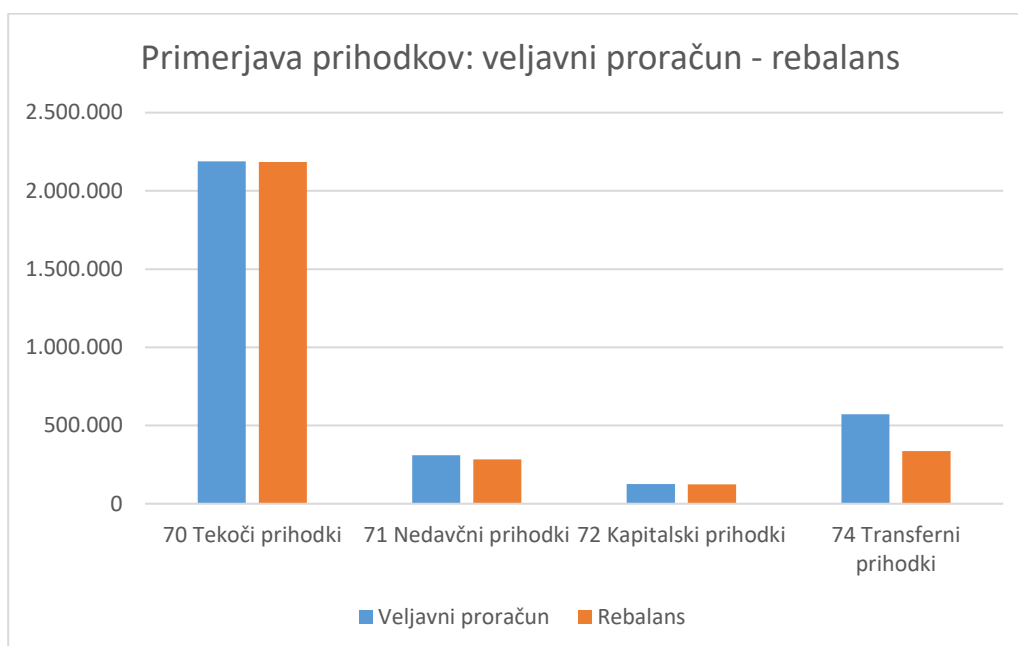
Nasprotno na strani odhodkov pa je predvidenih več sprememb. Še vedno trajajoča visoka inflacija je vzrok za ohranjanje visokih cen, zlasti to velja v gradbeništvu. Visoka inflacija je vzrok tudi zvišavanju obrestnih mer. Dvig plač v javnem sektorju konec preteklega leta in spomladi letos je povzročil opaznejši dvig tekoče porabe, zlasti pri stroških javnih služb (vrtec, del šolskega programa, nekateri socialni in zdravstveni programi ter vsebine), zaradi obsežne zime je bil nadpovprečno visok tudi račun za zimsko službo. Na investicijskem področju se prolongira investicijski projekt Kanalizacija Zamostec zaradi zamude pri odobritvi sofinancerskih sredstev, s čimer se sprostijo rezervirana lastna sredstva. Vendar zaradi vztrajanja inflacije oz. visokih cen na področju gradbeništva se pri drugih načrtovanih projektih povečuje stroške izvedbe. Ob upoštevanju nižjega obsega prihodkov in povečanja tekoče porabe nujno sledijo rezi v investicijski del proračuna. Zaradi že omenjenih visokih cen v eni najpomembnejših pnog, ki aktualne na investicijskem področju, pa je potreba tudi pri razporeditvi načrtovanih sredstev tudi znotraj investicijskega programa.

Prihodki Zaradi prolongacija projekta Kanalizacija Zamostec se z rebalansom znižujejo transferni prihodki za dobro tretjino. Zaradi nižje pričakovane realizacije pa za slabih 10% tudi nedavčni prihodki. Pri ostalih ne ocenjujemo večjih sprememb. Zato se predvideva skupen obseg znižanja prihodkov za 8,4 %, kar predstavlja 268.420 evrov. Torej se prihodki z rebalansom znižujejo iz 3.196.998 na 2.928.578 evrov. Večji del tega (skoraj 200.000 evrov) znaša kot že rečeno transferni prihodek, ki se prestavlja v naslednje leto, preostanek pa so znižanja zlasti na področju nedavčnih prihodkov (prihodki iz naslova koncesnin, najemnin in podobno).

Tabela prihodkov 2023 s prikazom strukture prihodkov

Vrsta prihodkov	Rebalans 2023
70 Davčni prihodki	2.184.077
71 Nedavčni prihodki	282.440
72 Kapitalski prihodki	124.667
74 Transferni prihodki	337.394
Skupaj prihodki	2.928.578

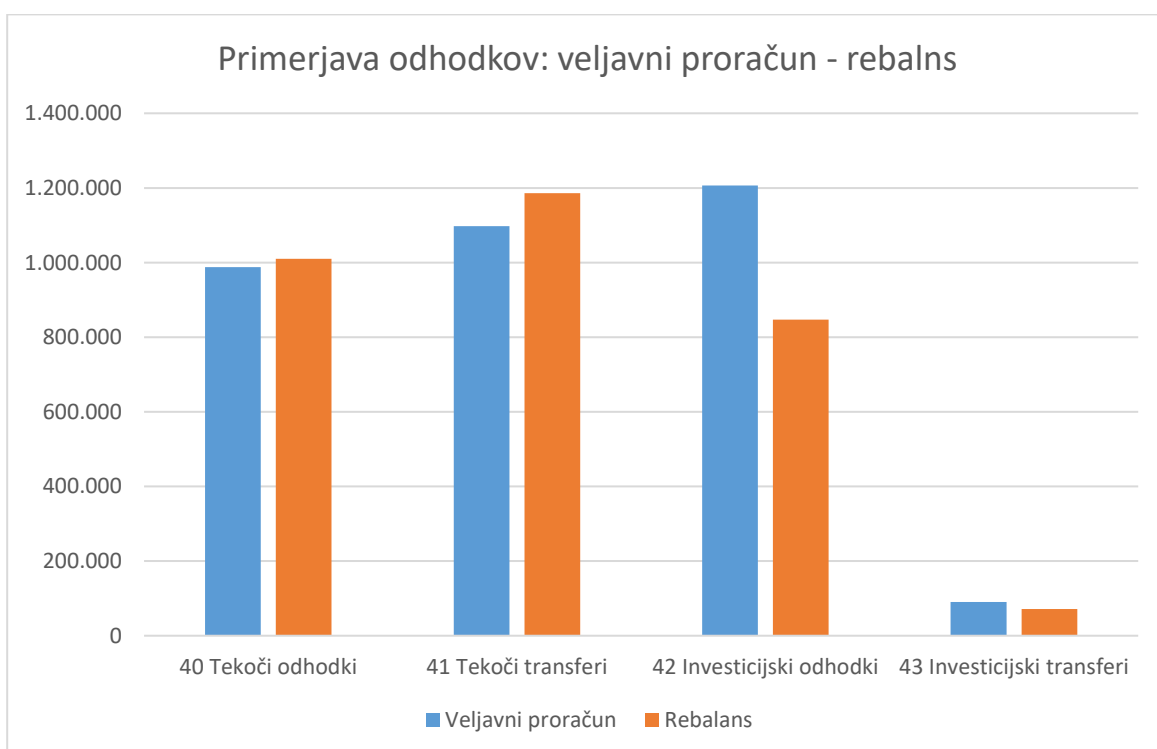
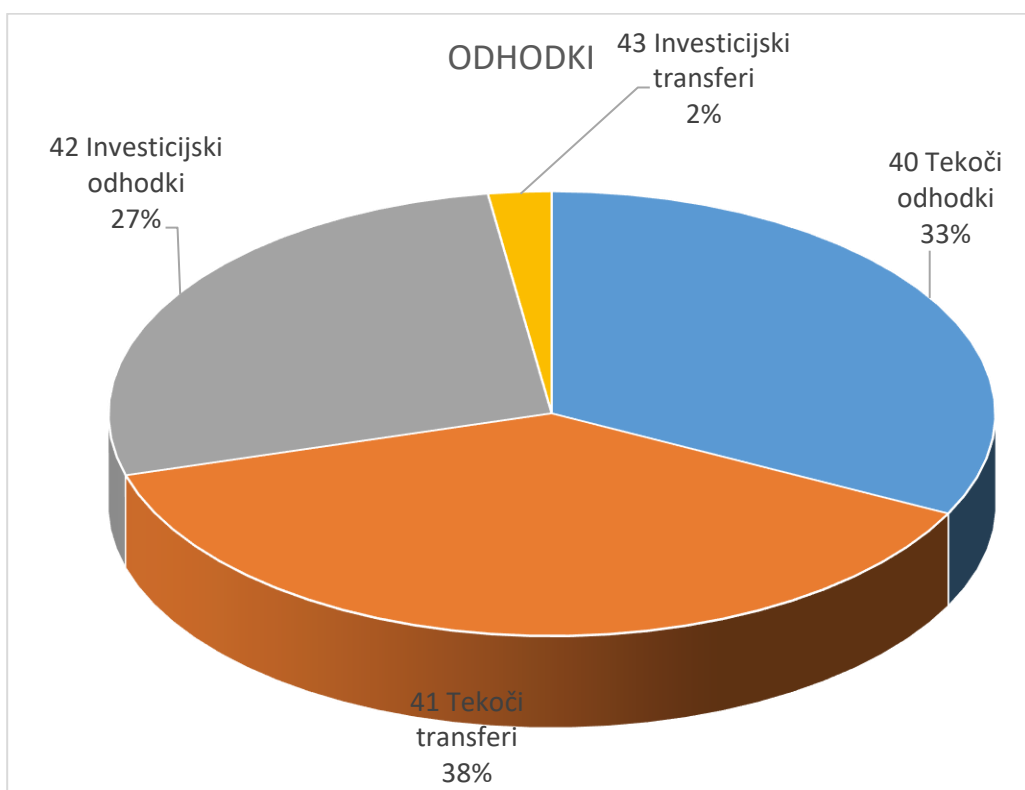

Odhodki Ker mora biti proračun, enako tudi rebalans proračuna, izravnani, se posledično zmanjšuje s predlaganim rebalansom tudi obseg porabe, to je odhodkov. Na investicijskem področju se projekt Kanalizacija Zamostec v načrtu razvojnih programov predstavlja v naslednja leta. Tudi projekt obnove ceste na Gori se v delu zamika, enako tudi nekaj manjših projektov. Zaradi višjih stroškov izvedbe se nekaterim projektom dodajajo sredstva, da se lahko načrtuje njihovo uspešno zaključevanje. Zaradi večjega obsega sredstev kot smo prvotno načrtovali, je bilo potrebno dodatno zagotoviti denar za poplačilo obveznosti pri projektu obnove ceste skozi Žimarice in vodovoda v Zamostcu, vendar tu ne gre za večji obseg, zgolj za uskladitev končnih stroškov (malo več kot 10.000 evrov pri cesti v Žimaricah in nekaj tisoč pri vodovodu Zamostec). Zaradi višje porabe na področju tekočih odhodkov in transferjev je potrebno določen del proračunskega denarja prerazporediti ne te programe iz investicijskega dela.

Tabela odhodkov 2023 s prikazom strukture odhodkov

Vrsta odhodkov	Rebalans 2023
40 Tekoči odhodki	1.010.248
41 Tekoči transferi	1.185.704
42 Investicijski odhodki	846.897
43 Investicijski transferi	71.800
Skupaj odhodki	3.114.649

Posebni del proračuna razvrsti odhodke najprej po posameznih proračunskih porabniki, ki neposredno in "zadnji v vrsti" odločajo o oziroma vodijo porabo (Občinski svet, Nadzorni odbor, Župan in Občinska uprava). Nadalje pa se odhodki razdelijo glede na program oziroma področja porabe (Ekonomska in fiskalna administracija, Skupne

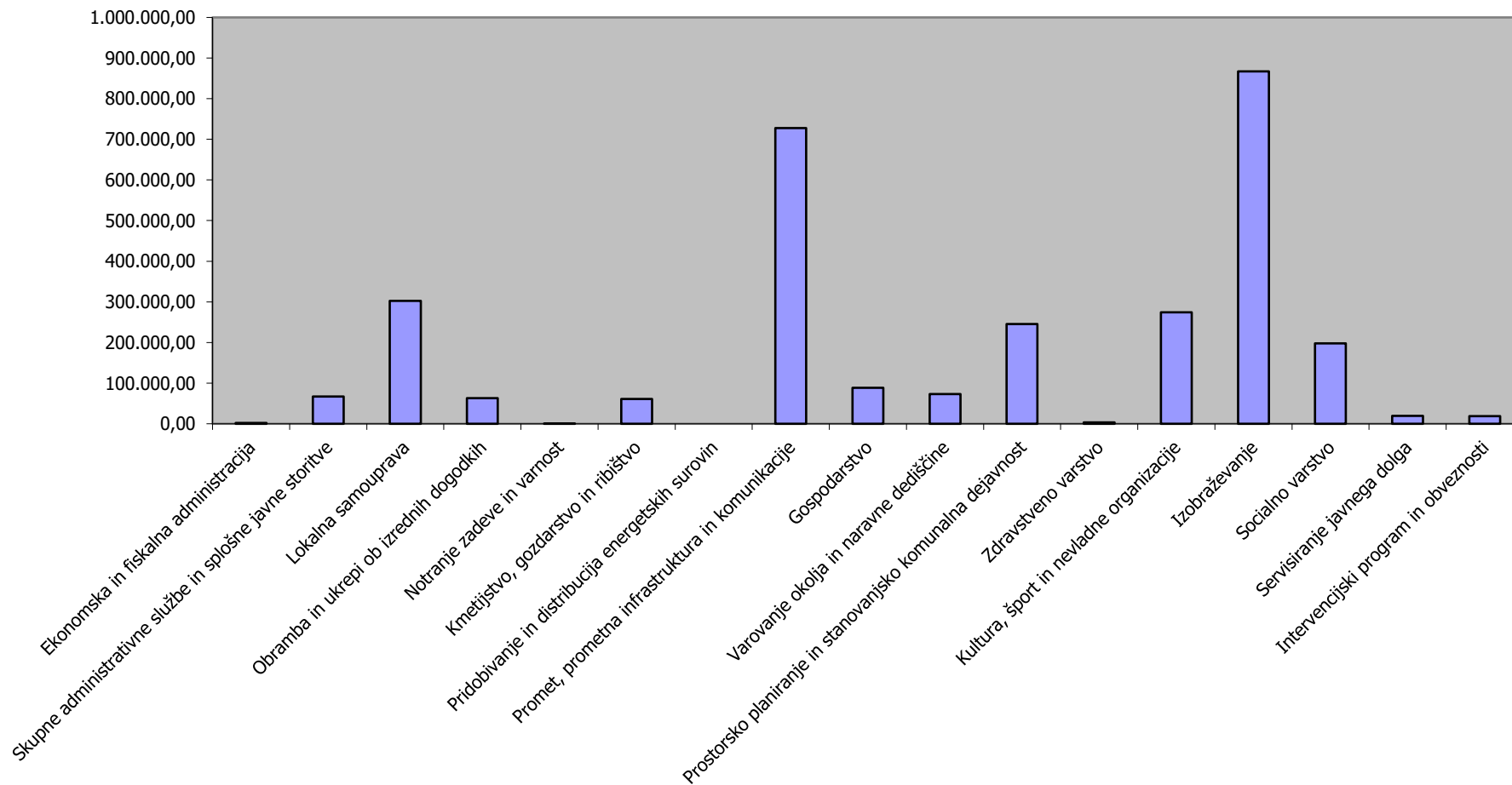
administrativne službe in splošne javne storitve, Lokalna samouprava, Obramba in ukrepi ob izrednih dogodkih, Kmetijstvo in gozdarstvo, Promet in prometna infrastruktura ter komunikacije, Gospodarstvo, Varovanje okolja in naravne dediščine, Prostorsko planiranje in komunalna dejavnost, Zdravstvo, Kultura, šport in nevladne organizacije, Izobraževanje, Socialno varstvo ter na koncu še servisiranje dolga. Pregled tako tekočih kot investicijskih odhodkov na posameznem področju, primerjava med njimi in s preteklimi obdobji je razvidno iz sheme posebnega dela proračuna in iz obrazložitev. V letu 2023 izstopajo področja, ki predstavljajo pomemben del med sredstvi, ki jih občina namenja za izvajanje obveznih nalog (izobraževanje, zlasti na področju vzgoje, posamezni socialno zdravstveni programi, vzdrževanje javne infrastrukture, upravni sistem itd). Med investicijami pa projekti s področja prostorskega planiranja in stanovanjske komunalne gradnje, kamor sodi tudi vodooskrbna infrastruktura ter promet oz. prometna infrastruktura, in na področju športne infrastrukture (ureditev igrišča pri OŠ).

Tabela porabe po programih (posebni del)

Organ	Rebalans 2023
Občinski svet	28.592,00
Politični sistem	13.368,00
Skupne administrativne službe in splošne javne storitve	15.224,00
Nadzorni odbor	2.373,00
Ekonomska in fiskalna administracija	2.373,00
Župan	72.065,00
Politični sistem	62.805,00
Skupne administrativne službe in splošne javne storitve	9.260,00
Občinska uprava	3.011.619,00
Ekonomska in fiskalna administracija	1.901,00
Skupne administrativne službe in splošne javne storitve	66.955,00
Lokalna samouprava	302.352,00
Obramba in ukrepi ob izrednih dogodkih	62.900,00
Notranje zadeve in varnost	500,00
Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo	61.133,00
Pridobivanje in distribucija energetskih surovin	0,00
Promet, prometna infrastruktura in komunikacije	727.987,00
Gospodarstvo	88.695,00
Varovanje okolja in naravne dediščine	72.789,00
Prostorsko planiranje in stanovanjsko komunalna dejavnost	246.257,00
Zdravstveno varstvo	3.517,00
Kultura, šport in nevladne organizacije	274.387,00
Izobraževanje	867.460,00
Socialno varstvo	197.882,00
Servisiranje javnega dolga	19.404,00
Intervencijski program in obveznosti	17.500,00

Občinska uprava

Načrt razvojnih programov vključuje več 10 projektov investicijske narave. Nekateri se permanentno izvajajo, saj predstavljajo trajno investicijsko aktivnost občine (sredstva za vzdrževanje, opremljanje oziroma pridobivanje premoženja občine), nekateri pa predstavljajo enkratni (eno – več letni) projekt, ki nato preda v uporabo. Nabor rojektov je veliko z možnostjo spreminjanja in dopolnjevanja. Le del projektov se realizira po načrtovani časovni dinamiki, ostali se prelongirajo v naslednja proračunska obdobja ali se (začasno) zamrznejo ali celo izbrišejo, če niso več aktualni. Kakšna je usoda posameznega projekta se določi glede na prioriteto in glede na finančni okvir. Prioriteta se določi po naslednjih kriterijih: 1. po nujnosti izvedbe za delovanje javnega sistema oziroma ogroženosti ter koliko je v lokalnem javnem interesu (urgentno ali zelo nujno, nujno, manj nujno, nenujno); 2. po zrelosti projekta (projekt je že v teku, projekt ima potrebno dokumentacijo in dovoljenja, projekt je še v pripravi, projekt je šele kot ideja); 3. po (trenutni) možnosti črpanja dodatnih sredstev iz evropskega in državnega proračuna (projekt z možnostjo, z malo možnostmi, brez možnosti); 4. po višini stroškov in zahtevnostjo izvedbe (zelo obsežen, velik in zahteven projekt, obsežen, velik in zahteven projekt, manj obsežen, velik in zahteven projekt). Dodatni kriteriji so tudi alokacija oziroma razpršenost investiranja, nasprotno pa tudi pomembnost oziroma učinek projekta na celotno občino, sorazmernost vloženih sredstev na učinek in možnost preložitve izvedbe v naslednja obdobja brez oprejemljive škode. Glede na navedeno se je uvrščajo posamezni projekti v tekoče proračune.

NRP za leto 2023 - rebalans nadaljuje usmeritev, ki je bila sprejeta s proračunom. Zaradi zakasnitev v postopku odločanja na pristojnem ministrstvu, ni še zaključen postopek o odobritvi sofinancerskih sredstev za projekt Kanalizacija Zamostec. Projekt se prestavlja v naslednje proračunsko obdobje. Tudi pri drugih investicijskih projektih se izvedba zamika. Razlog je omejenost sredstev, ki je večja od prvotno načrtovane. Zaradi nekoliko manjših prilivov, predvsem pa zaradi višjih stroškov pri tekoči porabi, kar predstavlja zlasti zakonske obveznosti občine na področju izvajanja javnih služb, in zaradi vztrajanja inflacije, se mora spremeniti tudi razvojni (investicijski) načrt. Predlagane spremembe NRP predstavljajo bolj usklajeni in bolj realen načrt časovne in finančne realizacije izbora projektov. Kljub temu gre, še posebej pri časovnici za dve ali več let naprej, za programski načrt, ki vsebuje alternativni izbor možnih projektov, pri čemer se je potrebno zavedati, da bo pri končni uvrstitvi v tekoči proračun potrebna selekcija tudi znotraj predvidenega načrta glede na finančne okvire.

Tabela nekaj pomembnejših investicijskih projektov (povzetek iz NRP):

Rekonstrukcija občinske ceste Vagovka – Kržeti	50.000
Obnova državne ceste in pločnikov v Žimaricah	99.725
Vrtina Gora	52.500
Obnova ceste in mostu Podklanec – Zavrata	114.000
Enota DSO Sodražica- projektna dokumentacija	34.282
Strategija razvoja občine	18.300
Obnova pokopališkega kompleksa Sodražica - projektna dokumentacija	10.000

Zadolževanje. Rebalans proračuna za zagotovitev vzdržnosti javnih financ, izpolnjevanje vseh obveznosti občine in izravnosti proračuna, ohranja najem dolgoročnega kredita, kot ga je predvidel že sprejeti proračun. Tako se Občina Sodražica v letu 2023 zadolžuje pri poslovnih bankah v višini **300.000** evrov za izvedbo investicijskega programa .

Rebalans ohranja načrtovani obseg obveznosti odplačevanja dolga. Tako občina predvideva odplačati obveznosti iz preteklih let v višini 133.265 evrov sredstev. Največji možni obseg zadolžitve (glavnica in obresti skupaj) v letu 2023 za Občino Sodražica pa je 257.843 evrov.

PREDLOG ODLOČITVE

Predlog sklepa Po obravnavi predlagam Občinskemu svetu, da sprejme sklep, da je predlog rebalansa proračuna oz. odloka o rebalansu proračunu Občine Sodražica za leto 2023 primeren za sprejem.

Župan Občine Sodražica
mag. Blaž Milavec l.r